GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea: Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Joi'a si Duminec'a.
Pretiulu abonamentului: pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera: la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile: un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 24. Dumineca, 26 Martiu|7 Apriliu 1878.

Maghiarii si romanii.

Brasiovu, 6 Apriliu 1878.

„Nu e destulu se avemu consciinti'a dreptului nostru, trebuie se convingemu despre acelu dreptu si pe ceilalti, trebuie se facemu pe marile poteri se intielégа, ca e si in interessulu loru a recunósce dreptulu nostru“, a disu ministrulu-presiedinte Bratianu in ajunulu plecarii sale la Vien'a. Scopulu calatoriei sale este destulu de bine caraterisata prin aceste cuvinte. Domnulu Bratianu a voitu se dovedésca ministrului Andrásy, ca interessele austro-ungare pretindu categoricu, ca monarchi'a nóstra se se intrepuna cu tóta influinti'a si poterea s'a pentru aperarea drepturiloru si a integritatii Romaniei, in contra periculului ce'o amenintia din partea Russiei. Succesu-ia acést'a? Fost'a óre de lipsa a face esplicari multe contelui Andrásy, spre a'lu aduce acolo se recunósca, ca in adeveru coincidu interessele romane cu cele austro-ungare in punctulu esistentiei libere si nealterate a statului romanu dela Dunare?

In casulu de façia domnulu Bratianu n'a avutu lipsa de multa elocuentia, pentru ca evenemintele timpului din urma au preparatu indestulu terenulu, pe care trebuiá se se seversiésca cu necessitate o apropiare intre Austro-Ungari'a si Romani'a. Domnului Andrásy, care este laudatu, ca a sciutu se inaugureze o politica amicabila popóreloru Orientului, nu a potutu se-i fia decatu binevenita visit'a dlui Bratianu. Déca Romani'a are necessitate in momentele critice de façia de spriginulu poteriloru si in deosebi de acel'a alu Austro-Ungariei, atunci interessele acestei'a pretindu in egala mesura, cá Romani'a in adeveru se nu fia lipsita de acelu spriginu. Eata dér' pentru ce calatori'a dlui Bratianu are o dupla importantia. Şub impregiurarile de façia s'a potutu asemenea prevedé, ca densulu va fi bine primitu la Vien'a si scirea ce-o aducu diuariele de acolo, ca missiunea lui ar' fi avutu unu bunu succesu, suntemu fórte aplecati a-o crede.

„Romani'a merita in prim'a linea simpathi'a si spriginulu poteriloru europene, fia aceste intrunite in congressu, care anevoie se va mai aduná, fia pasindu fiacare separatu pentru aperarea interesseloru sale; merita recunoscinti'a Europei, ca-ci, desi o potere mica, ea se arata acuma mare,“ a disu mai deunadile diuariulu oficiosu „Fremdenblatt“. Si care statu trebuie se fia mai multiamitoriu, mai recunoscêtoriu pentru leal'a atitudine a Romaniei, déca nu Austro-Ungari'a? Este necessariu a nu perde din vedere, ca Romani'a are unu dreptu la spriginulu mariloru poteri si in specialu la acel'a alu Austro-Ungariei, asemenea credemu, ca nu potemu destulu accentuá comunitatea ce esiste intre interessele austriace, ungare si romane in Orientu, candu vedemu, ca calatori'a dlui Bratianu si visit'a dloru Ghic'a si Sturz'a la Budapest'a s'a esplicatu, mai cu séma de catra compatriotii nostri maghiari, intr'unu modu, care nu corespunde pe deplinu situatiunei reale create de evenimentele cele mai recente.

Dupa cumu voru vedé cetitorii nostri mai josu „partitulu liberalu independentu“ alu camerei ungare a adressatu catra ministrulu-presiedinte o interpellatiune, prin care cere, cá guvernulu austro-ungaru es sprigiunésca Romani'a in cestiunea Basarabiei, se nu lase cá integritatea teritoriului ei se fia violata de russi. Pasulu acest'a alu partitului opositiunalu e imbucuratoriu din tóte punctele de vedere si n'amu avé de a mai obiectá nimicu, déca cu ocasiunea acelei interpellari nu s'ar' fi vorbitu si scrisu unele cuvinte, cari stau in contradicere cu starea faptica a lucruriloru.

Interpellantele dlu baronu Bánhidy recunósce de-o parte, ca interessele vitale ale Romaniei coincidu cu interessele de capetenia ale monarchiei nóstre, de alta parte inse nu se póte conteni a descrie lucrulu astfeliu, cá si candu Romani'a s'ar' aflá intr'o situatiune atatu de desperata, incatu numai dela Ungari'a ar' mai poté asteptá ajutoriu si scapare. „Natiunea romana a venitu la cunoscintia — dise elu — ca Romani'a si Ungari'a e amenintiata de unu inimicu comunu, ca romanii potu asteptá numai dela noi ungurii vr'unu bine, ca sunt avisati la noi.“

Esaminandu lucrulu seriosu ar' fi fórte greu se spunemu, ca óre Romani'a e mai multu avisata la Ungari'a séu Ungari'a la Romani'a. Dupa a nóstra parere cumpen'a interesseloru, cari ar' trebui se lege de olalta aceste tieri este egala in amendoua partile. Nu intielegemu dér', pe ce s'ar' basá maghiarii, voindu a jocá rol'a de protectori ai Romaniei. Nu scimu ce a vorbitu baronulu Bánhidy cu dnii Ghic'a si Sturz'a la banchetulu datu de generalulu Türr in onórea loru, dér' nu credemu, ca barbatii de statu romani ar' fi imploratu protectiunea maghiara pentru Romani'a. De cumva voru fi cerutu inse alianti'a Ungariei contra unui inimicu comunu, tiér'a le ar' datori numai recunoscintia. Dupa stralucitele succese militare eluptate pe campulu de lupta, dupa ce tóte poterile Europei o recunoscura démna de spriginulu loru, Romani'a nu are lipsa se vina se se inchine inaintea mariloru politici din Budapest'a.

Maghiarii ar' trebui se mai lase din slabitiunea ce o au de a jocá pe marele. Ungari'a singura inca nu este o potere mare. Numai Austro-Ungari'a cu tóte popórele sale póte se ofere Romaniei scutulu acel'a poternicu, pe care romanii sunt in dreptu a'lu asteptá dela tóte poterile garante. Intre popórele monarchiei se afla inse si trei milione de romani, acesti'a locuiescu mai toti in Transilvani'a si Ungari'a si amu crede cá acést'a impregiurare avisézа in deosebi pe Ungari'a la o buna intielegere cu statulu vecinu romanu.

Déca maghiarii ar' distinge mai bine si ar' judecá mai dreptu, 'si-ar' dice: O alianta durabila cu romanii nu potemu inchiaiá pe catu timpu locuitorii romani din Transilvani'a si Ungari'a voru fi scurtati in drepturile loru natiunale prin insesi legile aduse de noi. Diuariulu partitului liberalu independentu „Közvélemény“, care pledéza in termeni fórte calduros pentru drépt'a causa a Romaniei ar' fi fostu scutitu de-o conclusiune falsa logica, déca ar' fi judecatu lucrulu cu mintea rece si nepreocupata. Adeveratu, ca si romanii din Transilvani'a, Ungari'a si fost'a granitia militara recunoscu, ca maghiarii si romanii au interesse comune, adeveratu, ca ei vedu intr'o alianti'a maghiaro-romana garanti'a cea mai poternica a esistentiei Ungariei si Romaniei, dér' ei intielegu sub alianti'a o fratiésca cointielegere pe bas'a unei egale indreptatiri. Diuariulu opositiunalu voiesce inse se venimu cá nesce pecatosi si se ceremu ertare dela natiunea maghiara. Pentru ce? Asia'si inchipuesce partitulu „liberalu independentu“ alianti'a cu romanii? „Közvélemény“ pretinde cevasi camu multu, candu astépta dela noi, cá, pentru-ca maghiarii simtu trebuinti'a unei aliantie cu Romani'a, noi romanii din Transilvani'a si Ungari'a se serutamu vérg'a, cu care ne-au batutu.

Interpellatiunea baronului Bánhidy.

Este surprindietória atitudinea de pana acuma a guvernului austro-ungaru in cestiunea Basarabiei. Pre candu organele contelui Andrásy declara, ca Austro-Ungari'a nu póte suferi, cá influinti'a Russiei se predomnésca in Orientu, pre candu se ocupa cu cestiunea bulgara, serba, muntenegrina, bosniaca s. a. observa o tacere mistica numai asupra unei singure cestiuni, asupra retrocessiunei Basarabiei. In privinti'a acést'a nu cunoscému inca de locu parerea guvernului nostru, nu scimu de consimte la cererea Russiei séu nu. Nu de multu dise unu membru alu delegatiunei austriace, d. Plener, ca cunósce unu singuru punctu alu tractatului de pace, care in adeveru jicnesce interessele austro-ungare in gradulu celu mai mare, acel'a alu retrocessiunei Basarabiei. Dér', adause elu, tocmai pe acestu punctu se pare, ca guvernulu nostru n u p u n e n i c i u n u p o n d u. Se fia óre in realitate asia?

Foile oficióse cu „Politische Correspondenz“ in frunte ne spunea acuma, ori de cate-ori venea vorb'a despre cestiunea Basarabiei, cá guvernulu austro-ungaru o considera mai multu cá o cestiune secundaria, ca nici monarchi'a nóstra, nici celelalte poteri nu voru face unu casus belli dintr'ensa s. c. l. Ba, cetindu espectoratiunile lui „Pester Lloyd“, relative la situatiunea de façia politica a Romaniei trebuiá se credi, ca fói'a guvernamentala accepta motivele aduse de russi pentru justificarea nedreptei loru pretensiuni. De unu timpu incóce inse oficiosii nostrii evita a intrá in discutiunea asupra schimbului Basarabiei, ei tacu o tacere semnificativa, probabilu, ca in urma unui semnalu, ce l'au capetatu dela oficiulu de esterne. Tacerea acést'a inse nu póte linisti pe nimenea. Astadi mai multu cá inainte suntemu in dreptu a cere lumina despre aceea, ca óre guvernulu nostru austro-ungaru e aplecatu a concede anecsiunea Basarabiei, séu ca este decisu a-o impedecá. Dupa atitudinea ce-o va luá guvernulu austro-ungaru façia de cestiunea Basarabiei se póte judecá mai bine politic'a contelui Andrásy, de aci se póte vedé, déca elu sta pe peciórele lui séu nu.

Era timpulu supremu cá intr'o cestiune de importantia atatu de mare pentru monarchia si cu deosebire pentru Ungari'a se intrevina parlamentele si se céra deslucire dela guvernu. Ne bucuramu, ca inceputulu s'a facutu in parlamentulu din Ungari'a, desi deocamdata numai printr'o interpellatiune. In diu'a de 2 Aprile adeca in conferenti'a p a r t i t u l u i l i b e r a l u i n d e p e n d e n t u, baronulu B é l a B á n h i d y a espusu motivele, pentru cari voiesce se interpelleze pe ministrulu-presiedinte relativu la integritatea statului romanu amenintiata. Conferenti'a ascultandu argumentele aduse de d. br. B á n h i d y a aprobatu interpellatiunea, care indata a fostu subscrisa de vreo douedieci membrii de frunte ai partitului. Important'a acést'a interpellatiune a baronului Béla B á n h i d y suna in esentia asia:

„Este sciutu, ca Russi'a voiesce se recastige asianumit'a Basarabia romana, care a trebuitu se-o cedeze in urm'a tractatului dela Parisu si ca in privinti'a acést'a a si facutu pasi energiosi, cu tóte, ca Tiarulu a fostu declaratu, ca nu voiesce se cucerésca séu se anecteze in Europ'a nici macaru o palma de pamentu. Nu potemu dubitá, ca este unu interessu fórte insemnatu alu Austro-Ungariei se nu lase, cá Russi'a se 'si estinda poterea asupra guriloru Dunarii, periclitandu astfeliu navigatiunea si comerciulu monarchiei. Este dér' si in interessulu monarchiei, cá Romani'a se fia luata in aperare contra abusului de potere russescu si cá integritatea teritoriului romanu se fia asigurata. Fora de a motivá acést'a mai pe largu, adreséza ministrului-presiedinte simplemente urmatóri'a interpellatiune: „Are de cugetu d. ministru-presiedinte a lucrá cu influinti'a s'a legala intr'acolo, cá integritatea statului romanu se fia scutita?“

In legatura cu acést'a intrebare d. Bánhidy mai face urmatóriele observatiuni: Este claru, ca monarchi'a si cu deosebire Ungari'a, voindu se'si asigure interessele politice si comerciale in Orientu, trebuie in prim'a linea se caute a paralisá celu puçinu influinti'a russésca si a impedecá estinderea poterei russesci pe peninsul'a balcanica. Déca cestiunea Basarabiei va fi resolvata asia cumu voiesce Russi'a, nu va suferi numai Romani'a ci chiaru si interessele monarchiei ar' fi adencu vatamate. Este dér' in i n t e r e s s u l u b i n e i n t i e l e s u si d e f i n i t u alu monarchiei, cá Russi'a se nu póta dispune dupa placu asupra Romaniei, si cá statulu

acest'a, a carui'a interesse vitale tóte se intelnescu c'unu interessu capitalu alu monarchiei nóstre, se nu fia ciuntatu in teritoriulu seu. Me veti intrebá de ce me ocupu numai de cestiunea basarabica? Eata de ce: Romani'a a chiamatu in ajutoriu monarchi'a si in strimtorarea s'a a cautatu simpathii in capital'a Ungariei. Atitudinea Romaniei façia de unguri s'a schimbatu in dilele de restriste. Este o apariutia imbucuratória, ca in natiunea romana s'a desteptatu consciinti'a, ca patri'a nóstra si Romani'a e amenintiata de unu inimicu comunu, ca romanii potu asteptá ceva bine numai de aci, ca sunt avisati la noi. Prudinti'a cere, cá Ungari'a se nu fia pusthi'a, in care se resune plangerile romaniloru, si me credu cu atatu mai multu indreptatitu a redicá vocea mea in acést'a camera, cu catu voiescu cá de aci se ésa unu cuventu simpathicu pentru caus'a Romaniei. Pentru Ungari'a — a carei'a problema principala va fi de aci incolo a aperá cu tenacitate integritatea si inviolabilitatea teritoriului seu propriu, precumu si institutiunile cele mai insemnate de statu — póte se fia numai spre folosu, déca 'si afla aliati in afara. Romani'a se simte indemnata a se apropiá de noi; nu ar' fi dér' rationalu a dubitá in sinceritatea apropiarei si a-o respinge. Acest'a e motivulu, care m'a condusu, candu m'am marginitu a atinge in interpellatiunea mea numai cestiunea Basarabiei, despre care oficiulu nostru de esterne tace consecentu. Interpellatiunea e subscrisa de deputatii: Baronu Bánhidy, Kol. Biró, Franciscu Chorin, Carolu Csider, Nic. Roser, Béla Lukács, Desider Potocki, Aladár Ragályi, Alexius Farkas, Béla Ivády, Antonu Molnár, Petru Kende, Paulu Szontágh (Gomör), baronu Ludovicu Simonyi, Michailu Kossuth, Iulius Kovácsy, Iosefu Lichtenstein, Iulius Miklós, Paul Mandel, George Sztupa, Iulius Abrahamffy, Iuli[illegible] Meczner, Dionys Pogonyi, Ladislau Pilisy, Iosifu Nyisztor, Carolu Ráth, Iulius Rágalyi, Alecsandru Bereczky. —

Libertatea de intrunire si dlu Tisza.

Budapest'a, 31 Martiu a. c.

In camer'a ungara avura locu ear unele desbateri fulminante — asupra libertatii de intrunire. A esistatu acést'a vreodata la noi? Romanii spre esemplu nu s'au bucuratu mai de locu de binefacerile dreptului de intrunire, singuru pentru maghiari a esistatu. Dlu Tisza ne spune, ca acest'a se baséza numai pe o ordinatiune ministeriala dela 1848. Alta lege de intrunire nu esista si dlu ministru s'a simtitu indemnatu, negresitu din motivele unei inalte ratiuni de statu, a restringe si puçin'a libertate de intrunire, ce in poterea acelei ordinatiuni dela 1848 esistá inca — pentru maghiari. Demonstratiunea turcofila dela 16 Decembre 1877, care s'a finitu cu spargerea ferestriloru ministrului-presiedinte, 'si aduse fructulu seu. Dlu Tisza a gasitu ca ordinatiunea dela 1848 face prea multe concessiuni si a pusu printr'o noua ordinatiune intrunirile publice sub control'a strinsa si deosebita a organeloru statului.

De aci incole, candu va fi se se faca o adunare poporala, siese individi, domiciliati in loculu unde se va tiené, voru trebui se céra mai antaiu incuviintiarea dela autoritate luandu totodata asupra'si responsabilitatea, ca la acea adunare se voru observá legile esistente. Va se dica acesti individi voru respunde apoi pentru totu, voru trebui se dè garantia statului, ca nu se va comite nici o ilegalitate. Ar' crede omulu, ca acést'a dispositiune ministeriala are de scopu a usiurá politiei sarcin'a care si asia 'i apasa prea tare umerii, dér' nu la acést'a a tientitu ministrulu, elu a voitu numai se'si resbune asupra aceloru, cari la 16 Decembre i-au spartu ferestrile in poterea libertatii ce esistá inca pe atunci — asia crede celu puçinu Hélfy Ignatz, care impreuna cu Chorin a interpellatu pe ministrulu-presiedinte in privinti'a memoratei restrictiuni a dreptului de intrunire. Deputatulu Chorin a provocatu inse pe adunare, cá se nu se preocupe de evenemintele regretabile, cari au facutu se zuruia ferestrile palatului ministrului-presiedinte, ca-ci aci nu se tratéza de escessele unora ci de drepturile natiunei.

Cumu a cutediatu dlu Tisza se iè o asemenea decisiune intr'unu timpu, candu camer'a erá adunata si in tóta tiéra domniea linistea? intréba Chorin. Acest'a esto unu pasu spre absolutismu. Guvernulu ar' trebui din contra se veghieze, cá drepturile poporului se fia sustienute in intregitatea loru, dér' nu se le restringa, se se puna in contradictiune cu ele. Chorin cere dér' dela parlamentu cá se traga pe guvernu la respundere. Nu mai puçinu grave fura acusarile lui Helfy, care intre altele a doveditu, ca ministrulu presiedinte a decopiatu o decisiune a ministrului francesu, alu politiei din timpulu lui Napoleonu III, care este inca mai puçinu reactiunaria cá decisiunea lui Tisza. Ambii interpellanti au sustienutu, ca prin acést'a decisiune potu fi impedecati chiaru si deputatii dietali de a intrá in atingere cu alegatorii loru. Dlu Tisza a trebuitu se intrebuintieze tóta poterea dialecticei sale spre a se apará contra graveloru acusatiuni indreptate asuprai.

Deórace lege de intrunire nu esista si decisiunea ministeriala se baséza numai pe cea din 1848, ea nu póte contiené nimicu illegalu, dise dlu Tisza. Imputarea ce i se face, ca ar' voi se intrebuintieze licentiarea si oprirea adunariloru pentru scopuri de partitu, o respinse, dicêndu, ca acést'a nu se póte intemplá din causa, ca aretarile despre adunarile poporale se voru face mai totu la impiegati alesi municipali. Chorin inse 'i reflecta, ca in fapta control'a se afla chiaru in man'a ministrului-presiedinte, dupa ce impiegatii politici sunt detori a impartasi in totdeauna ministrului pe cale telegrafica chiaru si numele acelor'a, cari voru fi desemnati, ca voru vorbi in adunarea respectiva.

Chiaru foile guvernamentale au trebuitu se recunósca, ca procederea ministrului Tisza in cestiunea acést'a delicata a dreptului de intrunire a fostu gresita si nefundata. Chiaru si amicii lui tienu, ca decisiunea, prin care se restringe libertatea intruniriloru, nu este motivata decatu póte numai prin rancun'a (mani'a) ministrului pentru escessele dela 16 Decembre. Mesur'a luata de domnulu Tisza, dicu ei, e cu atatu mai puçinu fundata, cu catu decisiunea aceea faimósa e numai provisoria pana la crearea unei lege de intrunire. Respunsulu ministrului abia s'a luatu la cunoscintia cu 17 voturi maioritate, semnu invederatu, ca insusi „mamelucii“ judeca aspru atitudinea lui Tisza. Dér' opositiunalii? Amaratiunea limbagiului foiloru antiguvernamentale a ajunsu la culme.

Inceputulu s'a facutu; guvernulu a pornitu pe calea ce duce la absolutismu, partit'a reactiunaria din parlamentu a invinsu — striga „Pesti Naplo“. „Trebuie se invetiamu a renuntiá la libertatile nóstre, a nu esercitá drepturile nóstre, se nisuimu a ne conformá intru tóte vointiei guvernului, inainte de tóte se ne dedamu a fi ascultatori, cá atunci — candu va veni ear' neamtiulu, se nu facemu earasi revolutiune si se nu mai facemu resistintia passiva, déca vomu fi incorporati Austriei . . . Asia voiesce partitulu reatiunariu. Ei nimicescu legislatiunea, pentru cá Tisza se remana la guvernu, acelu Tisza, care e blastemulu Ungariei, care a cassatu independinti'a judecatoriloru si a introdusu arbitriulu ministerialu, care a adusu tiér'a aprópe de bancruta.“ Eata cumu vorbesce opositiunalulu „Pesti Napló“ dela 30 Martiu. Si apoi mai dicu, ca n'au destula libertate! —

Convorbiri cu Ignatieff si cu Bratianu.

Este o datina americana adoptata de unu timpu incóce si de diuaristii europeni, cá se caute ocasiunea de a visitá persóne insemnate si in deosebi celebritati politice si diplomatice, cu scopu de a aflá parerile loru in cestiunile pendente si ale dá publicitatii. Diuaristii acésti'a interpellanti se numescu „Interviewers“, ei strabatu la toti barbatii de statu, converséza mai multu séu mai puçinu cu toti si ceea ce au auditu astadi, mane se póte ceti in diuarie. Asia indata ce a sositu generalulu Ignatieff la Vien'a, a primitu visit'a mai multoru „Interviewers“ si sosindu d. Bratianu la Vien'a, si densulu nu mai puçinu s'a bucuratu séu mai bine a fostu incomodatu de representantii diuarieloru vienese. Unu colaboratoru alu „Pressei“ a publicatu in foi'a acést'a o lunga conversatiune ce a avut'o cu Ignatieff, mai interessanta, cá acést'a inse este convorbirea redactorelui foiei croate „Obzor“ cu diplomatulu russu si convorbirea unui redactoru a lui „Deutsche Zeitung“ din Vien'a cu d. ministru-presiedinte Bratianu. De aceea reproducemu si noi aceste convorbiri parte in estrasu, parte din cuventu in cuventu.

Ignatieff dise intre altele catra redactorulu lui „Obzor“ ca nu a venitu la Vien'a cu scopu de a oferi cine scie ce Austro-Ungariei de fric'a Angliei. Russi'a nu posede in Orientu nimicu, prin urmare nici nu póte oferi nimicu; nu posede nimicu decatu suvenirea unoru jertfe colossale si consciinti'a, ca e eluptatu libertatea pentru popórele Balcaniloru. Cu mirare a vediutu ca se refusa primirea dela San-Stefano pentru-ca ar' atinge interessele austro-ungare. Cari suut aceste interesse? Nimenea nu scie. Pentru Austro-Ungari'a am lasatu cá Muntenegrulu si Serbi'a se remana tieri neinsemnate, cá Bulgari'a se nu se póta ridicá in 50 de ani. Bosni'a si Herzegovin'a 'i stau deschise Austro-Ungariei, ce mai vrea ea? Russi'a nu póte concurá cu industri'a austro-ungara in Orientu. Nu e dreptu dise, ca influinti'a russesca e atotu-poternica in tierile Balcanului, o influintia are Russi'a acolo numai intr'atatu, incatu simpathiséza cu ea popórele eliberate. Ce potemu face cá simpathiele acestoru popóre se se estinda si asupra Austro-Ungariei? Pacea dela San-Stefano nu ne da nimicu in Europ'a, da numai popóreloru chrestine din Turci'a cevasi. Popórele aceste voru fi amice acelor'a, cari le voru ajutorá mai multu in asigurarea unei esistentie demne natiunale; noi nu potemu se oprimu pe nimenea de a le ajutoru, de a'si castigá amiciti'a loru.

Ignatieff vorbi apoi despre possibilitatea unui resbelu intre Austro-Ungari'a si Russi'a. Unu asemenea resbelu, dise elu, ar' fi o nebunia; ar' fi o nedreptate déca Austro-Ungari'a ar' voi se cucerésca, pre candu noi amu renuntiatu de buna voia la ori-ce cucerire, desi amu fostu victoriosi; si ar' fi o nebunia déca ar' avé unu scopu, ce se póte ajunge numai cu arme morale. In ori-ce casu acest'a ar' fi unu resbelu, dela care ar' depinde esistenti'a unui imperiu mare (austro-ungaru). Venindu vorb'a de armat'a russésca, o laudà multu. „Cudesnaja armija“ (armata admirabila) dise Ignatieff; adeveratu, ca la inceputu i-a stricatu prip'a cea mare, acuma inse viteji'a e legata cu esperienti'a. Russi'a nu are numai unu Skobeleff, Gurko, Radetzky. Apoi reservele ei sunt inca intacte si armat'a teritoriala se organiséza abia acuma. Candu se va fini organisarea ei, Russi'a va avé unu milionu de soldati. — Redactiunea lui „Obzor“ dice intr'o nota: „Se vede acuma de ce a fostu Ignatieff la Vien'a si de ce a trebuitu se plece nemultiamitu. Programulu lui Andrásy nu se póte impacá nicidecumu cu esistenti'a libera a poporatiuniloru slave din Turci'a.“ —

Unu colaboratoru alu lui „Deutsche Zeitung“ din Vien'a a visitatu in 2 Aprile pe ministru Bratianu. Intrebandu pe barbatulu de statu romanu, ca óre aduce pace séu resbelu, Bratianu 'i respunse:

„Nu trebuie se tacsezi prea susu importanti'a missiunei mele, nu trebuie se me puni in rondu cu barbatii de statu distinsi si cari au trecutu prin Vien'a in anii din urma: rolulu meu e mai modestu, sí nu se póte asemená cu acela alu generalului Ignatieff. Io 'mi dau siiintia numai a lamuri lucrulu, a esplaná, a propune; noi cei mai mici trebuie se ne marginimu la acést'a, noi n'avemu a decide nimicu. Sciu se apretiuescu catu de justa atitudinea Angliei, dér' nu cautu punctulu de gravitatiune in Londonu — 'lu cautu in Vien'a. Cercurile politice ale Europei sunt de parere, ca decisiunea trebuie se se faca in Vien'a. Fora de a voi se discutu intentiunile Angliei, mi se pare, ca'i lipsescu incatuva mediulócele spre a portá unu resbelu contra Russiei singura. Angli'a póte se supere multu pe Russi'a, se-o ranésca greu, dér' nu póte se-o silésca a evacuá peninsul'a balcanica si a'si parasi positiunile castigate prin resbelu, — pentru cá se faca acést'a 'i trebuie unu aliatu continentalu.“ — Opiniunea publica in Cislaitani'a, respunse diuaristulu, e cu totulu in contra resbelului. „Atunci ar' fi sub órecari impregiurari constatatu — respunse Bratianu — ca Austro-Ungari'a este façia de Russi'a mai slaba séu ca se tiene celu puçinu de mai slaba: iti convine acést'a? Nu voiu nicidecumu se iau in aperare prin acést'a zelulu resbelnicu alu maghiariloru; in Austri'a sunteti, cumu mi se pare prea zelosi pentru pace, in Ungari'a prea zelosi pentru resbelu. Este fórte greu pentru contele Andrásy a balantiá intre aceste doue directiuni contrarie. Publiculu din Vien'a e in eróre, déca crede, ca se póte ajunge vreunu resultatu de resbelu, fora mediulóce de resbelu. Ceva positivu poti castigá numai atunci, candu esti decisu a merge eventualu pana la estremu. Me bucura, ca aci atatu, cá si in alte parti, lumea incepe a avé o parere mai justa despre Romani'a. Multu timpu a fostu nedrépta façia de noi si ne-a facutu imputarile cele mai contradicatórie. In Petersburgu amu fostu acusati, ca suntemu pentru Austro-Ungari'a, in Vien'a ne-au acusatu, ca suntemu russi, in Berlinu a sustienutu, póte careva, ca amu fi turci. Nu dovedescu óre tóte aceste, ca noi in totu timpulu amu fostu numai romani?“ — Conversatiunea se intórse apoi la cestiunea Dobrogei si a Basarabiei. Bratianu dise: „In acést'a privintia asi voi se fiu bine intielesu. Acést'a nu e o cestiune a simtiementului nostru, noi nu potemu ecsistá fara de peteculu acela de pamentu, fara de Basarabi'a ar' trebui se ne inadusimu, ca-ci numai acést'a ne deschide drumulu in lumea mare. Fora Basarabi'a ne strenge in braçie Russi'a, Austro-Ungari'a, Turci'a séu Bulgari'a; Dobrogi'a nu ne deschide nici unu drumu, si déca amu lua'o in schimbu, amu comunicá cu marea si cu lumea numai printr'o balta nepracticabila séu facundu unu ocolu enormu prin gurile Dunarei; acést'a inse nu o voimu.“ — „Refusati dér' Do-

brogi'a?" — „Positivu, nu luamu Dobrogi'a." — „Dér' déca Russi'a va ocupá Basarabi'a cu forti'a?" — „Nu-o potemu impedecá, contra poterei superióre a celui mai mare nu este scapare pentru celu micu; nu potemu se ne opunemu cu armele, acést'a e claru, dér' pentru aceea totu nu luamu Dobrogi'a. Turci'a a cedat'o Russiei in tractatulu dela San-Stefano; nu poteamu se impedecamu uici acést'a. Va fi inse constatatu atunci inaintea Europei, ca Russi'a possede ambele tiermuri ale guriloru Dunarei. Nu am eu se apretiuescu acumu unu asemenea evenimentu, acést'a ar' fi tréb'a Europei, si in parte a Austro-Ungariei; cei mici nu potu schimbá nimicu, ci trebuie se se plece."

Conversatiunea a atinsu apoi o tema speciala despre evrei si persecutarea loru in Romani'a. „Lucrurile aceste, dise Bratianu, ne au stricatu multu, lumea le credea si ne-au discreditatu. Sunt acusatu, ca a'si fi inimiculu evreiloru, nu meritu inse imputarea acést'a. Am vorbitu de multe ori despre acést'a cu baronulu Calice, fostulu consulu austriacu in Bucuresci, a carui'a rechiamare o regretamu. Fiacare jidanu din Romani'a — vorbescu se intielege de clasele mai inferióre — se declara, indata ce intra in vre-unu conflictu cu autoritatea, de supusu austriacu séu ungurescu. Avemu mii de evrei la noi, cari au trecutu la noi, numai pentru cá se scape de servitiulu militariu austriacu." In fine adause: „Remanu inca doue dile aci, dela scirile ce le voiu primi de acasa, va depinde, ca óre me voiu reintórce directu séu ca voiu continuá calatori'a mea mai departe. Unde? nu e inca otaritu. Intelnirea mea cu contele Andrásy a fostu de mare pretiu, decisiunea — o repetu — este in man'a Vienei si credu, ca póte se fia luata in curundu."

Organulu oficiosu „Journal de St. Petersburg", publicandu memoriulu guvernului romanu relativu la cestiunea Basarabiei, respunde urmatoriele:

„Reproducemu acestu documentu spre a arată cum spiritulu de partida turbura judecat'a si mintea unei natiuni necópte. A combate aceasta turburare este de prisosu, ca-ci acést'a ar' avé aparenti'a, ca noi o luamu in seriosu. Ne marginimu numai in a reaminti Romaniei unele lucruri de cari pare a fi uitatu:

1. Acea parte a Basarabiei, care fù luata Russiloru la 1856, nu s'a cedatu Romaniei, care pe atunci nu esistá nici principateloru unite, ci Moldovei si aceasta nu pe bas'a vreunui titlu séu vreunui dreptu, ci numai din consideranti'a, ca Moldov'a era celu mai neinsemnatu si mai puçinu periculosu vecinu pentru acelu teritoriu instrainatu dela Russi'a;

2. Tractatulu din 1856, pe bas'a carui'a Basarabi'a fù incorporata Moldovei, si care este singurulu titlu de posessiune alu Moldovei, fù calcatu de tóti aceia, cari l'au semnatu.

3. Scopulu, pentru care poterile cerura dela Russi'a acelu teritoriu, nu mai esista, ca-ci liber'a navigatiune pe Dunare este astadi recunoscuta pe deplinu si garantata de tote poterile prin tóte drepturile si mediulocele materiale.

4. Afirmatiunea guvernului romanu, ca desvoltarea navigatiunei si a comerciului este a se multiami numai reincorporarii Basarabiei cu Moldov'a, este una din acele escentricitati, care intrece tóte acele argumente, cari ar' puté da locu unei discussiuni serióse. Acea desvoltare n'a fostu decatu consecinti'a naturala a deschiderei guriloru Dunarei, si acést a deschidere a fostu facuta de comissiunea européna si prin milionele, cari i s'au pusu la dispositiune sub garanti'a poteriloru.

5. In fine, fara de a negá concursulu, care ni l'a datu armat'a romana in timpulu resbelului, trebuie se evitamu esagerarile patriotice si se aducemu lucrurile la adeverat'a loru valóre. In momentele candu resbelulu intre Russi'a si Turci'a devenì inevitabilu, Romaniei nui remase, decatu séu a'si proclamá independenti'a si a cere Europei garantarea ei, séu cá vasalla a merge cu suzeranulu seu, séu a se alaturá pe langa Russi'a. Guvernulu romanu incercá mai antaiu prim'a combinatiune fara a tiené contu de caus'a generala a chrestiniloru din Orientu, pe care Russi'a trebuiá se o apere. Nu-i succese inse.

Europ'a, care renuntià la garantiile tractatului dela 30 Martiu si in specialu la ale celui dela 15 Aprile 1856, nu fù dispusà a face resbelu spre a apará neutralitatea Romaniei. Mergundu cu Turci'a contra Russiloru riscá a aduce Romani'a intre duoa focuri si totodata a-o face teatru de resbelu pentru ambii beligeranti si fiindu-ca siansele unei victorie decisive nu erau pe partea Turciei, Romani'a mai riscà a plati in fine si cheltuielile resbelului; Intielegemu ca Romani'a se feri de acést'a. — In cele din urma nu-i remase decatu ultim'a combinatiune. Aceast'a inse n'a fostu nicidecumu unu sacrificiu séu unu actu de loialitate din partea Romaniei. A fostu unu calculu si a fostu justu.

Preliminariele de pace dela St. Stefano.

M. S. Imperatulu Russieloru si M. S. Imperatulu Otomaniloru, condusi de dorinti'a de a redá si a asigurá tieriloru si poporeloru loru binefacerile pacii, precumu si de a inlaturá ori-ce noue conflicte ce ar' poté se le amenintie, pentru a stabili, incheiá si suptsemna preliminariele pacii, au numitu, cá plenipotentiari ai loru: M. S. Imperatulu Russieloru, pe de-o parte, pe d. comite Nicolae Ignatieff, adjutantu-generalu alu M. S. imperiale si locotenInte-generalu, membru alu consiliului imperiale, decoratu cu ordinulu St. Alesandru Newsky cu diamante si cu mai multe ordine russesci si straine etc. si pe d. Alesandru Nelidow, camerariulu curtii imperiale, consiliariu de statu, possesorele ordinului St. An'a, class'a antaia cu spada si a mai multoru ordine russesci si straine etc. — M. S. Imperatulu Otomaniloru pe d'alta parte pe Savfet-pasi'a, ministrulu afaceriloru straine, possesorele ordinului Osmani'a cu briliante si Medjidi'a clas'a antaia si alu mai multoru ordine straine si pe Sadullah Bey, ambasadorele M. S. la curtea imperiale a Germaniei, possesorele ordinului Medjidie class'a antaia, ordinului Osmani'a class'a a dou'a si alu mai multoru ordine straine, cari dupa schimbarea plenipotentieloru aflate in regula, au convenitu asupra urmatórieloru articole:

Art. 1. Pentru a pune capetu necontenitelorу conflicte dintre Turci'a si Muntenegru granitiele, cari despartu ambele tieri, reservandu-se obiectiunile ce se potu face in urma, se voru regulá conformu anesatei charte in modulu urmatoriu: Graniti'a, incependu dela muntele Dobroviti'a, urméza, conformu liniei desemnata de conferinti'a din Constantinopolu, peste Vilek pana la Korico, d'aici nóua granitia pana la Gatiko — Metochi'a-Gatiko va apartiene Muntenegrului — va merge catra impreunarea riului Piv'a cu Tar'a, trecendu la nordu peste Drin'a si se opresce unde se impreuna acestu riu cu valea Lim. La resaritu, granitiele principatului urméza riulu Lim pana la Prijepolje si strabatu peste Rochay spre Such'a-Planin'a — remanendu Bibo si Rochay de partea Muntenegrului. Cuprindiendu in sine Rugowo, Plav'a si Gusinjo, graniti'a e formata de lantiulu muntiloru, se intinde peste Shlieb, Paklen si de a lungulu Albaniei de nordu, peste crést'a muntiloru Koprivnik, Bab'avrh, Borvrh, pana la verfulu muntelui Prokleti. Dela acestu puntu graniti'a, trecundu peste verfulu Biskasik, merge in linia drépta pana la laculu Ijiceni-Hoti si Ijiceni-Castrati, va urmà peste laculu Scutari spre a se sfirsi la Bojan'a a cari'a vale o va urmá pana la mare. Niksici, Gatiko, Spuz, Podgoriti'a, Iabhak si Antivari voru apartine Muntenegrului. O comissiune européna, in care va fi representata si Inalt'a Pórta si guvernulu Muntenegrului, va fi insarcinata a stabili la façi'a locului graniti'a definitiva a principatului facundu modificarile, pe cari le va afla drepte, necesarie si corespondietórie cu interessele si linistea ambeloru tieri. Navigatiunea pe Bojan'a, care in totu de un'a a datu nascere la certe intre Inalt'a Pórta si Muntenegru, va face obiectulu unui regulamentu speciale ce se va elaborá de susu dis'a comissiune européna.

Art. 2. Inalt'a Pórta recunósce definitivu independinti'a principatului Muntenegru. O intielegere intre guvernulu imperiale russu, intre guvernulu otomanu si intre guvernulu principatului va stabili caracterulu si form'a relatiuniloru intre Inalt'a Pórta si principatu, mai cu séma in privinti'a institutiunei agentiloru muntenegreni la Constantinopolu si in alte localitati ale imperiului otomanu, unde fiinti'a loru va fi recunoscuta cá neaparata, in privinti'a estradarii facatoriloru de rele refugiati pe unuiu séu pe celulaltu teritoriu si a punerii caletoriloru séu supusiloru muntenegrini, cari traiescu in imperiulu otomanu, supt legile si autoritatile otomane, conformu principieloru dreptului internationale si obiceiuriloru Muntenegriniloru. O conventiune, care se va incheia intre Inalt'a Pórta si Muntenegru, va regulá cestiunile privitórie la relatiunile locuitoriloru marginasi ai ambeloru tiéri si la lucrarile militare de la punctele de fruntarie. Punctele, asupr'a caror'a nu s'ar' puté stabili o intielegere, se voru regulá prin decisiunile unui tribunalu de arbitri compusu de Russi'a si Austro-Ungari'a. Turci'a si Muntenegru voru lasá regularea Russiei si Austriei, cari voru otari in comunu in forma de arbitri ori-ce discusiuni séu conflicte afara de vr'o noua cerere privitória la teritoriu. Ostirile Muntenegrului suntu tienute, cá in restimpu de diece dile dupa suptsemnarea preliminarieloru de pace, se parasésca teritoriele, cari nu suntu cuprinse in granitiele susu mentionate.

Art. 3. Serbi'a va fi recunoscuta cá independinte. Granitiele ei, desemnate pe chart'a anesata, urméza drumulu riului Drin'a, remanendu miculu Zvornik si Zakar de partea Serbiei, strabatu de a lungulu granitieloru vechi pana la isvorulu riului Decevo la Stoilaci. De aci nou'a linia urméza cursulu apei Decevo pana la Rask'a, pe care o urméza asemenea pana la Novibazar. Asemenea invotesce si riulu Novibazar, care curge pe dinaintea sateloru Mekinje si Togoviste urcandu-se pana la isvoru, trece peste Bozur-Plamin'a in valea Ibarului pe care o urméza pana la satulu Ribanici. Dupa acesta urméza riurile Ibar, Sitniti'a, Zab si Batinze pana la isvórele loru. D'aici lini'a va urmá inaltimele, cari despartu ap'a Kriv'a de Veterniti'a si merge pe acestu riu pana la gurile valei Mitrovatzk'a, si taindu Mitrovatzk'a-Plamin'a, cobóra in directiunea Moravei la satulu Kalimanci. De la acestu puntu, graniti'a merge alaturea cu Morav'a pana la satulu Staikovti si aici, urcandu-se érasi pe valea Konkavidze pana la Kukha-Plamin'a insocieste riulu Brylo pana la Nisiav'a si se cobóra impreuna cu acelu riu pana la satulu Kroupatz, de unde, pe lini'a cea mai scurta in sud-ost, la Karavut-Bare, se impreuna érasi cu graniti'a cea vechi'a, de care de locu nu se mai desparte pana la Dunare. Ad'a-Kale va fi evacuata si distrusa. O comissiune serbo-turcésca, cu asistenti'a unui comisariu russu, va stabili definitivu la façi'a locului granitiele in restimpu de trei luni si va regulá cestiunea privitória la insulele Drinei. Unu delegatu bulgaru va luá parte la lucrarile comisiunei, déca acést'a se va ocupa si cu granitiele dintre Serbi'a si Bulgari'a.

Art. 4. Musulmanii, cari posedu proprietati in teritoriele anecsate la Serbi'a si care isi voru fics'a locuinti'a afara din acestu principatu, isi potu mantiené proprietatile dintr'ensulu, dandu-le in arenda séu administrandu-le prin alte persóne. O comissiune serbo-turca, in presinti'a unui comisariu russu, va fi insarcinata si investita cu putere suverana, cá in decursu de doui ani, se otarasca asupra tutoru cestiuniloru relative la interessele musulmaniloru. Acésta comissiune va fi insarcinata totdeodata, cá se stabilésca modulu instrainarii averiloru statului séu a fondatiuniloru de pietate (Vakouf) si se reguleze cestiunile, cari s'ar' report'a la interesse de ale particulariloru. Pana la incheiarea unui tratatu directu intre Turci'a si Serbi'a, care se stabilésca caracterulu si form'a relatiuniloru dintre Inalt'a Pórta si principatu, supusii serbi, cari caletorescu séu locuiescu in imperiulu otomanu, voru fi tratati conformu principieloru generale ale dreptului internationale. Ostirile serbe voru fi tienute, cá in restimpu de 14 dile, dupa suptsemnarea preliminarieloru, se desierte teritoriele, cari nu sunt coprinse in granitiele susu numite.

Art. 5. Inalt'a Pórta recunósce independinti'a Romaniei, carea 'si va areta pretensiunile pentru o despagubire ce se va stabili de ambele parti. Pana la incheiarea unui tratatu directu intre Turci'a si Romani'a, supusii romani din Turci'a se voru bucurá de tóte drepturile, cari sunt garantate pentru supusii celoru-alte puteri. (Va urmá)

Diverse.

(Garibaldi despre romani.) Garibaldi, desi inca puçinu insanatosiatu, a scrisu totusiu cu man'a propria o scrisória catra unulu din amicii sei politici, in care se ocupa betranulu generalu cu aceea, ce Itali'a ar' trebui se faca in incurcatur'a orientala. Din acea scrisória fórte interessanta estrage deocamdata „Curier." urmatóriele: — „Apoi vinu Romanii. Acesti frati ai nostri au doveditu pe campulu de lupta, ca nu sunt urmasi degenerati ai anticei legiuni romane si de aceea se speramu, ca Russi'a nu va instrainá pe sincerii ei aliati, cari i-au adusu astfeliu de servitia in misiunea ei de emancipare. Russi'a, déca o intielegemu bine, isi va causá compensatiunea justa in Asi'a mica si va lasá popóreloru eliberate alegerea si formarea unei confederatiuni..."

(Resursele militare ale Angliei in Indi'a.) Indianii s'au superatu tare pe An-

glia, pentru-ca nu a saritu in ajutoriu Turciei. Ei ar' fi doritu se spriginésca caus'a Turciei. Press'a indiana acusa pe domnitorii anglesi, ca au parasitu cá si nesce lasi pe Sultanulu. Façia cu acést'a e interessantu a cunósce parerea foiloru anglese in privinti'a resurseloru militare ale Angliei in Indi'a. Ne miramu, scrie „Madras-Times", ca anglesii intr'unu momentu, candu se prepara la resbelu, nu se gandescu de locu la Indi'a, de unde ar' poté scóte unu milionu de soldati. Mii de voinici mai cu séma dintre mohamedani s'ar' inrolá cu bucuria in armata, candu Angli'a i-ar' chiamá la resbelu, care pentru densii ar' fi sacru (Dsihad). Pre candu Russi'a 'si aduna din tóta imperati'a trupe pentru resbelu, Angli'a se multiumesce cu mobilisarea a doue corpuri de armata compuse din 30,000 anglesi curati. Dér' ori-catu de buni soldati se fia acesti'a, sunt prea puçini, astadi decide mai multu numerulu. Déca Angli'a va fi incurcata in resbelu, atunci fora indoiéla acést'a va avé totu acelu caracteru cá resbelulu russo-turcescu. Nu trebuie se tréca cu vederea anglesii, ca trupele indiene si mohamedanii sunt totu asia de buni soldati cá si turcii, cari s'au luptatu la Plevn'a, totu asia de vigorosi si fanatici. Angli'a trebuie se recurga acuma la ajutoriulu mohamedaniloru sei din Indi'a. Unu resbelu pentru integritatea Turciei ar' fi la acesti'a poporalu si cu diecile si sutele de mii ar' alergá sub stégu. Asia scrie „Times of India" din Bombay, ca cele 40 milióne mohamedani din Indi'a ar' poté se dé unu contingentu de 100,000 trupe alese. Intr'unu resbelu pentru apararea Asiei contra Russiei, Angli'a ar' mai poté contá pe cei 240 milióne locuitori indiani, intre cari sunt a se numerá si acei'a ai stateloru vasalle, cari potu dá la olalta unu contingentu de 300,000 soldati. Angli'a nu numai ca e o potere mare, dér' e cea mai mare intre tóte, numai se ajunga a fi conscia de fortiele sale, ea póte se faca cá vocea ei cutrierandu tóta Asi'a se se auda pana la Moscv'a.

(Daru imperatescu.) Maiestatea S'a Imperatés'a si Regin'a s'a pre induratu a respunde invitatiunei la concertulu arangiatu de societatea „Juli'a" a universitariloru romani din Clusiu cu sum'a de 50 fl. v. a.; pentru care daru maranimosu membrii respectivei societati pe calea publicitatiei aducu cea mai cordiala multiamita. Clusiu in 39 Martiu 1878 — Juliu Coroianu, presiedinte. Nicolau Ciaclanu cassariu.

(Premie pentru scolari.) Ni se scrie din Rodn'a-vechia: In 19 Martiu a. c. s'au tienutu esamenu de érna cu pruncii de scóla a confes. gr.-cath. din comunitatea opidana Rodn'a-vechia. La acésta ocasiune m. o. domnu farmacistu Friedrich Daichendt pentru remunerarea pruncilioru mai diligenti a oferitu 1 fl. veneratulu protopopu si parochu alu Rodnei-Clemente Lupsiaiu sum'a de 2 fl. 50 cr. v. a., ér' m. o. domnu Simeonu Stoic'a, medicu cercualu, sum'a de 1 fl. va., caro sume prin subscrisulu s'au si impartitu intre toti scolarii din clas'a a II-a. Pentru acést'a maranimosa fapta subscrisulu in numele tenerimei scolastice cu respectu me aflu indemnatu, a esprimá susu numitiloru domni pentru acea fapta nobila cea mai caldurósa multiamita. Asemene 'mi esprimu multiamit'a mea si tuturoru aceloru onorabili óspeti, cari au binevoitu a luá parte la acelu esamenu. — Silvestru Muresianu, invetiatoriu primariu.

(Catu costa nasulu unei domnisióre?) — Aceasta cestiune dificila a fostu chiamatu dilele trecute s'o resolve sectiunea unui tribunalu de Sen'a. Faptulu, care i-a datu nascere, e acest'a: O domnisióra frumusica, caletorindu cu tramwayulu si la unu garagiu ciocnindu-se doue vagóne, s'a spartu unu giamu (ferestra), din care a saritu o tiandera si a atinsu nasulu domnisiórei. La inceputu acést'a nici ca dá atentiune sgarieturei provenite din acelu incidentu. Dar in urma s'a formatu o adeverata rana la nasu, care a provocatu o deteriorare a acelei bucatiele de cartilagine si carne. Parintele fetei, unu anume Cambuzat, miscatu de ácésta intemplare, a intentatu procesu companiei de tramway, cerendu'i o despagubire de 25,000 lei pentru alternarea frumusetiei fetei sale. La tribunalulu advocatulu companiei face o multime de complimente domnisiórei, dicêndu'i, ca in urm'a acelei cicatrice e mai frumósa de cumu erá mai inainte, si ca elu s'ar' simti fericitu etc. (erá necasatoritu.) Cu tóte acestea domnisiór'a si tatalu ei nu se induplecà a renuntiá la pretensiune. Vediendu acést'a advocatulu, alérga la alta argumentare: anume ca domnisiór'a nu e vre-o frumusetia si ca a scapatu de mai multe ori trenulu casatoriei, fiindu betranica. Acésta pledare causà multa amusare celoru de façia, ér' tribunalulu prin sentinti'a ce a datu, a acordatu domnisiórei o despagubire de 1000 lei. Dér' ea nu s'a multiamitu cu acést'a si a facutu apelu la curte, care i-a acordatu o despagubire de 5000 lei. — De aici se póte vedé, camu catu costa nasulu unei domnisióre cumu se cade. „R. L."

(Casu de mórte.) In Tergulu-Muresiului a repausatu la 1 Aprile a. c. d. Demetriu Marinoviciu, concipientu-adjunctu la tabl'a regésca in etate abia de 28 ani. Densulu a fostu unu teneru bravu si inteliginte si natiunea perde in elu o sperantia mai multu.

Sciri ulime telegrafice.

Vien'a, 5 Apriliu. Situatiunea e neschimbata. Se crede ca Germani'a 'si va dá tóte silintiele spre a aplaná diferintiele dintre Angli'a si Russi'a. Se dice, ca missiunea ministrului-presiedinte Bratianu a avutu unu bunu resultatu. Andrásy ia facutu alaltaeri contra visita conferindu cu elu o ora.

Din Berlinu se telegraféza lui „K. Z." ca fóia oficiósa „Norddeutsche Allg. Ztg." admoniéza intr'unu articulu inspiratu pe Russi'a, cá se nu mérga prea departe se'si modereze pretensiunile, ca-ci Germani'a, desi interessele ei nu sunt jicnite prin tractatulu dela San Stefano. are inse totusiu mare interessu la sustienerea pacii europene.

Ajutorie pentru raniti.

Mediasiu, 28 Februariu 1878.

Multu stimate dle Redactoru! Sunteti prin aceste rogati a tramite séu de a dreptulu séu prin stim. d. Diamandi Manole comitetului societatiei „Crucea rosia" in Bucuresci aci alaturat'a suma de 22 fl., adeca douedieci si doui florini v. a. si 1 napoleonu de 20 franci in natur'a, in sum'a la olalta 30 fl. v. a. si pachetulu cu schimburi albe si puçine scame, adunate in favorulu braviloru ostasi romani raniti in resbelulu cu turcii, — in Mediasiulu sasescu prin colectantii Ioanu Luc'a si Gligoru Daianu, economii; si totu-odata spre legitimarea acestor'a binevoiti a publicá list'a contribuentiloru aclusa in pretiuitulu d-vóstre diuariu. Primiti s. c. l.

Ioane Popescu, prot. Mediasiului.

List'a contribuiriloru benevole in favorulu ostasiloru romani raniti in resbelu; Ioane Popescu, protopopu 1 napoleonu, Ioane Luc'a, economu 1 fl. 5 cr., Sofi'a Luc'a 1 camasia si 1 ismana, Gligoru Daianu 20 cr., Ilie Veza 1 fl., Stefanu Perianu, adv. 1 fl., Basiliu Chendi, preotu 50 cr., Ioane Suciu, cantoru 50 cr., Georgiu Mustetia, fetu 50 cr., Teodoru Calboreanu, econ. 1 fl., Ilie Calboreanu, economu 20 cr., Achimu Luc'a, cantoru 50 cr., Ioanu Baruczki econ. 50 cr., Simeonu Pop'a Davidu, econ. 1 fl., Theodoru Tufa 20 cr., Nicolau Siomfaleanu 10 cr., Georgiu Nicula 10 cr., Ioane Corosiu Nemesiu 40 cr., Nicolau Ludu 10 cr.; Georgiu Tanase Dul. 20 cr., Dumitru 10 cr., Ioanu Boesianu sen. 40 cr., Petru Cinçanu 10 cr., Nicolau Munteanu 30 cr., Ioanu Bozesianu 10 cr., Simeonu Hornariu 10 cr., Achimu Ludusiu 10 cr., Dumitru Tanase 10 cr., Ioanu Pop'a Cretiu 10 cr., Georgiu Porea Dicu 10 cr., Michailu Porea 10 cr., Theodoru Bardásiu 10 cr., Nicolau Comanu P. 10 cr., Alecse Nilca 10 cr., Franciscu Neuwirt 10 cr., Georgiu Cocosiu 10 cr., Ioanu Popa Davidu 10 cr., Dumitru Sónea 20 cr., Nicolau Bacila 10 cr., Georgiu Darlosianu 10 cr., Ioanu Bobonea 10 cr., Pavelu Luc'a 10 cr., Ernestu Brenner 40 cr., Dinu Atieleanu 50 cr., Georgiu Popa Davidu 10 cr., Michialu Suciu 10 cr., Georgiu Siancu 10 cr., Dumitru Bobonea 10 cr., Achimu Bacila 10 cr, Ioanu Cetatianu 10 cr., Nicolau Simplacianu 10 cr., Georgiu Limbasianu 10 cr., Ioanu Feieru 10 cr., Pavelu P. Calboreanu 10 cr., Ioanu Popa Calboreanu 20 cr., Ioane Langa 10 cr., Iimi'a Andronu 12 cr., Dumitru Bardasiu 10 cr., Nicolau Morariu 10 cr., Ioanu Colibasiu 10 cr., Nicolau Manica 10 cr., Ioanu Verdetiu 10 cr., Ioane Ventu 10 cr., Constantinu Siomfaleanu 40 cr., Ioane Margineanu 10 cr., Nicolau Moldovanu 10 cr., Georgiu Porea 50 cr., Achimu Tanase 30 cr., Ioanu Fodoru jun. 10 cr., Petru Comanu 40 cr., Ioanu Ganea 10 cr., Ioanu Costea 10 cr., Nicolau Sierbanu 10 cr., Tóderu And. Daianu 12 cr., Nicolau Ludu 10 cr., Mari'a Simplacianu 8 cr., Georgiu Sierbanu 8 cr., Nicolae Bosca 7 cr., Georgiu Cincanu 7 cr., Nicolau Ghidea 7 cr., Toderu Atieleanu 6 cr., Pavelu Tabara 4 cr., Toderu Ghidea 2 cr., Nicolau Caramidariu 3 cr., Ioanu Nicula 5 cr., Ioanu Cioppa 4 cr., Theodoru Czekeroi 5 cr., Michaele Catana 4 cr., Georgiu Porea Toderu 4 cr., Nicolau Costea 4 cr., Teodoru Margineanu 5 cr., Georgiu Briesianu 4 cr., Ioanu Barbu 5 cr., Ioanu Calb. Bucia 4 cr., An'a Lupu 2 cr., Georgiu Avramu 4 cr., Ioanu Nilc'a 5 cr., Georgiu 5 cr., Tóderu Cretiu 2 cr., Georgiu Craciunu 4 cr., Theodoru Ghidea 4 cr., Tom'a Czoppu 5 cr., Vasilie Atieleann 5 cr., Nicolau Puscasiu 4 cr., On'a Cetatianu 5 cr., Georgiu Puflea 5 cr., Vasilie Craciunu 5 cr., Ioane Rusanda 5 cr., Gligoru Fagetianu 5 cr., Achimu Limbasianu 5 cr., Ioane Cunceanu 5 cr., Ioane Filipu 3 cr., Mari'a Bagacianu 5 cr., Ioanu Moldovanu 4 cr., Traianu Daianu 5 cr., Dumitru Fodoru 5 cr., Ioane Siarosianu 4 cr., Nicolae Todea 4 cr., Ilie Touneanu 5 cr., Simeonu Bacila 2 cr., Georgiu Toganu 5 cr., Nicolau Toganu 5 cr., Dumitru Moldovanu 4 cr., Toderu Fratielo 4 cr., Ioane Manicu 9 cr., Ioanu Basneanu 4 cr., Ioanu Rusu 5 cr.; dn'a Carolin'a Manaradianu 2 camasi 2 ismene, Gregoriu Manaradianu, advocatu 2 fl., Eugeniu Manaradianu, fiulu, Carolin'a si Virgini'a fiicele 1 fl. Sum'a face 22 fl. 63 cr., 3 camasi, 3 ismene si 1 napoleonu. 2 camasi, 2 ismene si scamele noue se tramitu, cele vechi cá nefolosivere se vendu à 17 cr. Sum'a totala 22 fl. 70 cr. v. a. si 1 napoleonu.

Mediasiu, 11 Februariu 1878. I. Popescu.

Nr. 233. 2—3

Concursu.

Spre ocuparea posturiloru de vice-notari impreunate cu functiunea de tutori publici comunali in comunele afiliate.

1. Dragusiu. Sambat'a superióre apusana, Sambat'a superiore resariteana, si Vistea superiore cu leafa anuale de 140 fl. cu locuinti'a in Dragusiu.

2. Besimbacu, Sambat'a inferióre, Vistea inferióre cu leafa anuale de 80 fl. cu locuinti'a in Vistea inferióre.

3. Arpasiulu inferiore, Corbi, Ucea inferióre si Uce'a superiore cu leafa 120 fl. si locuintia in Uce'a inferiore.

4. Arpasiulu superiore, Opri'a Cartisiór'a, Streza Cartisiór'a si Scoreiu cu leafa anuala 130 fl. si locuintia in Stréz'a Cartisióra.

5. Porumbaculu inferiore, Porumbaculu superioru si Sarat'a cu leafa 120 fl. si locuintia in Porumbaculu inferiore.

6. Gainariu feldióra, Kolun, Rucaru si Noulu romanu cu leafa 120 fl. si locuintia in Noulu romanu.

7. Carti'a sasiésca numai cá tutore comunalu cu leafa de 40 fl. pe anu si locuintia in Carti'a sasésca, — se escrie, pe basea conclusului onoratei comissiuni municipale comitatense din siedinti'a tienuta in 3-a Octobre 1877 pt. 113 alu protocolului si pe basea art. de lege XX § 173 din anulu 1877, prin acésta concursu cu terminulu de 12-a Aprilie a. c. st. n.

Se provóca deci toti aceia, cari voiesca a concura la unulu din acesse posturi specificate, sesi inainteze suplicele instruite cu documentele cuvenite la subscrisulu negresitu, pana la terminulu defiptu, pentru ca cele mai tardiu ajunse nu se voru lua in considerare.

Oficiulu pretorialu.

Arpasiulu inferiore 28-a Marte 1878.

Negrilla, pretore.

Pretiurile piatiei

in 5 Apriliu n. 1878

	Hectolitre.	fl. cr.	Hectólitre.	fl. cr.
Granu	fruntea	9.30	Mazerea	7.—
	midiulocu	9.—	Lintea	9.—
	de diosu	8.50	Fasolea	6.—
Mestecatu		7.60	Cartofi	12.—
Secara	frumósa	6.20	Sementia de inu	1.40
	de midiulocu	5.90	1 Chilo.	fl. cr.
Ordiulu	frumosu	5 50	Carne de vita	—.40
	de midiulocu	5.30	„ de rimatoriu	—.44
Ovesulu	frumosu	3.30	„ de berbece	—.—
	de midiulocu	3,15	100 Chile.	fl. cr.
Porumbulu		5.20	Seu de vita prospetu	38.—
Meiu		6.—	„ „ „ topitu	—.—
Hrisca		—.—		

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 5 Apriliu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	60.40	Oblig. rurali ungare	75.—
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	64.50	„ „ Banat-Timis.	77.—
Losurile din 1860	110 25	„ „ transilvane	—.—
Actiunile bancei nation.	794.—	„ „ croato-slav.	76.—
„ instit. de creditu	208.25	Argintulu in marfuri	106.80
Londr'a, 3 luni	122.25	Galbini imperatesci	5.78
		Napoleond'ori	9.78
		Marci 100 imp. germ.	60.25

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.